

בְּשִׂמְחָה וּבְטוֹב לֵבָב

סוד פתח הגדול של השמחה
לזכות לכל הישועות
ברוחניות ובגשמיות
בכל התחומים והמישורים

נשד בסערא דסטא ע"י

ישראל שלמה

בן אצמור דרב מאיר שלמה ז"ל

לעילוי נשמות
אליס בת פרלה ע"ה
כליפה בן ג'זלי ז"ל
דינה מישה בת שלביה ע"ה
יוסף מבורך בן חוטה
אהוד בן הרצליה ז"ל

יזכו לכל מילי דמיטב
מיכאל יעקב, אוראל אהוד בני חגית
אריה בת מור
נאור, ומור בת חגית
חגית בת הרצליה
הרצליה בת לאה
עדי ואביה כהן
וביתם אדל

יוחאי כהן סקלי בן בן ציון וסילביה שרון הי"ו
שיזכה להמשיך לזכות את הרבים מתוך בריאות איתנה,
ויזכה לבני חיי ומזוני רויחי
וסיעתא דשמיא בכל מעשה ידיו אמון.
הדסה בת חיה רונית תחי'
בריאות איתנה אריכות ימים ושנים, שמחה ואושר, תאומים
זכרים בריאים ושלמים השנה מהרה אמון.

זרע חי וקיים
שלמה בן יפה הי"ו
אסתר גילה מסעודה תחי'

הקדמה

אחד הדברים אשר כל האנושות כלה, מקטן ועד גדול, רודפת אחריה בכל כחה ומיחלת ומשתוקקת אליה בכל לבה, הנו קרטוב של שמחה אמיתית. אנשים חוצים ימים ועוברים מדינות, ואף מוכנים לעבד ימים שלמים וחדשים, רק בשביל לקבל קצת מן המקצת של שמחה פנימית ואמיתית. והנה, למרבה הפלא, פעמים רבות הם מגלים שככל שהם מחפשים את השמחה ומנסים להשיגה - כך היא יותר מתרחקת ומסתתרת ונעלמת מהם, ולפעמים הם אף נדהמים לגלות בסופו של דבר שהשמחה המיחלת היתה בהישג ידם ומתחת לאפם.

מהי סודה של השמחה אותה אנשים כה מחפשים?

ומדוע, על פי רב, ככל שהאדם מחפש את השמחה - כך היא יותר מתרחקת ממנו?

וכיצד נזכה אכן לגלות את השמחה האמתית הנמצאת מתחת לאפנו ובהישג ידינו?

על כך ועוד, במאמר הבא שלפניכם.

קריאה מהנה!!!

סוד כחה הגדולה של השמחה

הנה כּאָשֶׁר אָנוּ מֵתְבוֹנְנִים בְּמַעֲלַתָּהּ וְחִשְׁבֵיבֹתָהּ הַעֲצוּמָה שֶׁל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדוּדָה בְּדַבְרֵי חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנוּם לְבִרְכָּהּ, הֵן עַל פִּי הַנְּגִלָּה בַּגְּמָרָא וּמִדְרָשֵׁי חז"ל, וְהֵן עַל פִּי סוּדָם שֶׁל דְּבָרִים בְּדַבְרֵי הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ וְרַבְּנֵי הָאָרֶזׁ"ל וְגַדּוּלֵי וּמְאוּרֵי הַדּוֹרוֹת, אָנוּ רוֹאִים שֶׁחז"ל הַקְּדוֹשִׁים וְגַדּוּלֵי הַדּוֹרוֹת הַפְּלִיגוּ מְאֹד בְּשִׁבְחָהּ וְחִשְׁבֵיבֹתָהּ שֶׁל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה בְּהַפְּלִגוֹת מִיַּחַדוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא כָּתְבוּ עַל שׁוּם מִדָּה אַחֲרָתָּה, עַד שֶׁכָּתְבוּ חז"ל (שבת ל) שְׂאִין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה אֲלָא מִתּוֹךְ שְׂמֵחָה וְטוֹב לָבֵב, כְּלוֹמַר שֶׁהַשְּׂמֵחָה מְשַׁמֶּשֶׁת כִּתְנָאֵי בְּסִיטָא וְהַכְּרַחֲי לְכָל הַמַּעֲלוֹת הַרוּחָנִיּוֹת שֶׁל הָאָדָם, אֲשֶׁר כֻּלָּן בָּאוֹת מֵהַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה כְּפִדּוּעַ.

וּבְאֵר הַמַּהֲרֵשׁ"א שְׁכֻנַּת חז"ל בְּכָךְ הִיא עַל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה בְּכֻלָּל, וְלֹא דוֹקָא עַל שְׂמֵחָה שֶׁל מִצְוָה.

וְעֵלֵינוּ לְהִבִּין מִדּוּעַ כֹּה הַפְּלִיגוּ חז"ל בְּמַעֲלַתָּהּ שֶׁל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה, עַד שֶׁכָּתְבוּ שְׂאִין שׁוּם קְדָשָׁה וְאוֹר רוּחָנִי יְכוּלִים לְשֵׁרוֹת עַל כָּל אָדָם, וְאִפְלוּ כְּאֲשֶׁר יִהְיֶה קְדוֹשׁ בְּדַרְגָּתָם שֶׁל הַנְּבִיאִים שֶׁהֵיוּ קְדוֹשֵׁי עֲלִיוֹן, לֹלֵא שְׂיִקְדִים לְכָךְ אֶת מִדַּת הַשְּׂמֵחָה. וּבִיּוֹתֵר עֲלֵינוּ לְהִבִּין זֹאת, כְּאֲשֶׁר אָנוּ רוֹאִים בְּדַבְרֵי הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ אֲשֶׁר מְפַלֵּיג מְאֹד בְּכִמְהָ מִקּוֹמוֹת בְּמַעֲלַתָּהּ שֶׁל מִדַּת הַשְּׂמֵחָה.

כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ (פרי פיקודי דף רנה ע"א) עַל הַפְּסוּק (קהלת ח טו) "וְשִׁבְחָתִי אֲנִי אֶת הַשְּׂמֵחָה", שֶׁשְׁלֹמֹה הַמֶּלֶךְ עֲלָיו הַשְּׁלוֹם מְשַׁבַּח מְאֹד אֶת מִדַּת הַשְּׂמֵחָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא עוֹמְדָת מְכַל הַבְּחִינּוֹת וְהַעֲנִינִים זֶה לְעֵמֶת זֶה, לְעֵמֶת מִדַּת הָעֲצָבוֹת, כְּאֲשֶׁר מִדַּת הַשְּׂמֵחָה הִיא

מהקדשה, והרי היא מסמלת את צד הקדשה, ואלו מדת העצבות הרי היא מהסטרוא אחרא, והיא מסמלת את צד הטמאה, וכן השמחה מסמלת את צד החיים ואת הטוב - ואלו העצבות מסמלת את צד המוות והרע, השמחה את הגן עדן - והעצבות את הגיהנם, כאשר תמיד השמחה מסמלת את כל הטוב שישנו בכל הבריאה כלה - ואלו העצבות מסמלת את כל הרע שישנו בבריאה. ועלינו להבין, מדוע מדת השמחה הנה כה חשובה במרום, עד שהיא מסמלת את צד הקדשה, וממילא היא מביאה על האדם את כל הטוב ואת כל השפע והברכה ברוחניות ובגשמיות? ומדוע מדת העצבות הנה כה גרועה עד שהיא מסמלת את הסטרוא אחרא וממילא היא מביאה על האדם את כל הרע והקללה שבבריאה בכל התחומים והמישורים, רחמנא ליצלן?

השמחה - מהות הקדשה

והתרוץ לך הוא על פי דברי הזהר הקדוש בכמה מקומות המגלה וחושף צהר למהותה ושרשה הפנימי של מדת השמחה, ולמהותה ולראשית השתלשלותה של מדת העצבות.

וכן מגלה הזהר הקדוש (ח"ב ט עמוד ב) על הפסוק (בראשית ג טז) "בעצב תלדי בנים": "בעצב" - זה סוד הנחש הקדמוני, אשר לאחר החטא הקדמון אשר בו הכשיל הנחש הקדמוני את אדם הראשון ואת חוה באכילת עץ הדעת, נפל כל העולם כלו לתוך הקלפות והסטרוא

אחראי, ולכן מאז ירדה עצבות נוראה לכל היקום כלו ולכל ברואי, וזאת מפני שכל מהותן ופנימיותן של הקלפות היא מדת העצבות והמרה שחורה, הדאגה והיגון.

הדאגות – מחות הקלפות

ומדגיש הזהר הקדוש (תיקון תיקון כ"א דף נט ע"א) שמדת העצבות איננה תוצאה של החטא הקדמון ושל שליטת הקלפות אשר השתלשלה בעקבותיה בלבד, אלא העצבות הרי היא כל מהותה ופנימיותה של הסטרא אחרא והקלפות ממש.

ומבאר הזהר, שזה מרמז בפסוקים (יונה ב א-ב) "וימן ה' דג גדול לבלע את יונה, ויתפלל יונה אל ה' אלקיו ממועי הדגה". ובכך מרמז שבאחרית הימים תתגבר הסטרא אחרא על עם ישראל, וזאת על ידי העצבות והדאגות שיהיו לעם ישראל על ידי העניות הגדולה ודחק הפרנסה, אשר תהיה מנת חלקם באחרית הימים.

"הדג" ו"הדגה" שבלעו את יונה הנביא, מרמזים על "דאג ודאגה", שזה הסמ"ך מ"ם ובת זוגו שבלעו את יונה, אשר מרמז על עם ישראל, והס"מ ובת זוגו נקראים על שם הדאגה, משום שכל מהותם היא העצבות והדאגות אשר הם מנסים להכניס בכל עת בלבבות בני ישראל, וזאת כדי לבלעם וללכדם ברשתם חס ושלום.

ובאחרית הימים הם ירצו לבלע את עם ישראל חס ושלום, וזאת על ידי שהם ינסו להכניס בעם ישראל את מדת העצבות והדאגה, מפני שפאשר האדם שרוי בעצבות ודאגות, הרי הוא נופל כפרי בשל בידם של הסטרא אחרא והקלפות, אשר כל מהותם היא העצבות

והדאגות, הפך הקדושה אשר כל מהותה היא שמחה וחדוה. עד כאן דברי הזהר הקדוש.

השמח וזכה לראות פני השכינה

ועל פי זה מבאר הזהר הקדוש (תיקוני זוהר נט א) את הטעם שהתורה צותה את עם ישראל לשמח בשלש הרגלים, כמו שנאמר (דברים טז ט): "ושמחת בחגך", וזאת מפני שכל העולה לרגל כדי לראות את פני השכינה, כמו שנאמר (דברים טז טז): "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדון ה'", עליו להזהר ביותר להיות בשמחה וטוב לבב, ולשמור את עצמו ממדת העצבות.

וזאת מפני שהעצבות היא החשך והשאול, ושיכת לצד הטמאה, ולכן כל השרוי בעצבות, מראה בכך שהוא שיר לצד הטמאה, מפני שהעצבות נחשבת למום באדם, ועל כל מי ששרוי בעצבות עליו נאמר (ויקרא כא ט): "אשר יהיה בו מום לא יקרב להקריב לחם אלקיך", ועבודתו פסולה, ואינו ראוי לראות את פני השכינה הקדושה אשר היא שורה רק מתוך שמחה וטוב לבב.

ומפני כך הזהירה התורה הקדושה את כל עם ישראל להיות בשמחה בשעת עלייתם לרגל, לראות ולראות את פני השכינה, וזאת כדי שיהיה האדם ראוי לראות את פני השכינה, מפני שרק על ידי השמחה האדם ראוי לראות את פני השכינה, כי כל השרוי בשמחה הרי הוא שיר לצד הקדושה, כי השמחה היא צד הקדושה, כמו שכתוב "כי בשמחה תצאו", שפרושו הוא ש"כנסת ישראל" נקראת שמחה. עד כאן דברי.

מדוע אין לחשב חשבונות של עסקים בירושלים?

וכן כתבו חז"ל (מדרש רבה פ' שמוות), שאין לאדם לחשב שום חשבונות של עסקים בתוך ירושלים עיר הקדש והמקדש, אלא מקום היה מחוץ לירושלים, שכל מי שהיה לו חשבונות בעסקיו לחשב, היה יוצא מחוץ לעיר והולך למקום זה, אשר היה נקרא "כפה של חשבונות", ושם היה עורך את חשבונותיו, וזאת כדי שלא יבוא אדם לחשב את חשבונות עסקיו בתוך ירושלים, כי מכף הוא יכול לבוא לדאג ולהצטער בירושלים, אשר היא היתה מקום השראת השכינה, אשר אינה שורה אלא מתוך שמחה. ולכן היו כל ישראל צריכים להזהר ביותר, להיות שרויים בשמחה בעיר הקדש ירושלים.

העצבות – שרש כל הצרות

ובאר האריז"ל (שער הגלולים), שזה הטעם שלאחר החטא הקדמון שבו חטאו אדם הראשון ונהו באכילת עץ הדעת, הם התקללו בעשר קללות, אשר כלן קשורות ומשתלשלות מקללת העצבות, כמו שנאמר אצל אדם הראשון (בראשית ג' ט): "בעצבון תאכלנה כל ימי חייה", וכן האשה התקללה בקללת העצבות, כמו שנאמר (בראשית ג' טו): "הרבה ארבה עצבונך והרנך, בעצב תלדי בנים", וזאת מפני שעל ידי החטא של אכילת עץ הדעת נפל כל העולם לתוך הקלפות, אשר כל מהותן הפנימית היא מדת העצבות, אשר היא שרש כל הקללות כלן. ולכן לאחר החטא ירדו ממרום עצבות ויגון נורא לכל העולם כלו.

והטעם שכל הקללות שהתקללו אדם ונהו קשורות לקללת העצבות, מפני שהעצבות מסמלת את שליטת הקלפות בעולם,

אשר נגרמה כתוצאה מחטא אכילת עץ הדעת, וממילא השתלשלו
מקף כל העשר קללות, כי העצבות היא שרש כל הקללות שבועולם.

גופו של האדם מאחיות הקלפות שמהותן עצבות

והנה אחת הקללות הנוראות ביותר שהתקלל אדם הראשון לאחר
החטא הנה קללת המנות, כמו שנאמר (בראשית ג ים): "עד שובך אל
האדמה כי ממנה לקחת, כי עפר אתה ואל עפר תשוב", והנה קללת
המנות אף היא השתלשלה ובאה מקללת העצבות, כי לפני החטא
היה לאדם הראשון גוף קדוש מגן עֵדן אשר היה לבוש של אור
רוחני, ולכן הוא היה עתיד לחיות לעולם, אבל לאחר החטא נלקח
מהאדם הלבוש הרוחני שהיה לו והוא קבל גוף גשמי המערב
באחיות הקלפות, אשר כל מהותן של הקלפות היא מדת העצבות.

יסוד העפר מושך לעצבות

כמו כן עקר גופו של האדם הרי הוא מיסוד העפר, ויסוד העפר
מושך את האדם למדת העצבות, כמו שבאר המהרח"ו בספרו "שערי
קדשה" (חלק ב שער ד), שיִשְׁנֵם אַרְבַּעַה יְסוּדוֹת אֲשֶׁר הֵם הַמְרַכִּיבִים אֶת
גופו של האדם, והם אש רוח מים עפר, ויסוד העפר שבגופו של
האדם, הוא המושך את האדם ומביאו למדת העצבות.

והנה העפר הנו דבר בלה ונשחק ברבות הימים והשנים, וזמנו
קצוב ומגבל, ולכן נגזרה עליו המיתה.

מדוע פה נמשך האדם לעצבות

ומפני כך האדם נמשך בכל עת למדת העצבות.

טעם ראשון - מצד גופו אשר הנו מצד הקלפות המושכות את

האדם לעצבות, והן מפני שכל יסודו הוא מהעפר המושכו בכל עת לעצבות ומרה שחורה.

והטעם השני - מצד היצר הרע, אשר זאת כל מהותו הפנימית, והוא מנסה בכל כחו להשרות בכל עת ורגע עצבות ומרה שחורה על האדם, ועל ידי כך לשלט על האדם, וזאת מפני שהשרוי בעצבות הרי הוא נקשר בכך עם הנחש הקדמוני אשר זאת כל פנימיותו ומהותו, ועל ידי שהוא נקשר עמו, הוא ממילא שולט עליו ועל נשמתו להכשילו בכל החטאים והעוונות ולהפילו בכל התאוות ודמיון תעתועי הבלי העולם הזה והבלי, רחמנא ליצלן.

השרוי בשמחה נצל מאחיזת הנחש

ולעמות זה, כל תשרוי בשמחה וחדוה, על ידי כך הוא נצל מכל וכל מאחיזת הנחש הקדמוני, שזה היצר הרע, אשר כל אחיזתו באדם הוא על ידי מדת העצבות והמרה שחורה, ולכן כל השרוי בשמחה וחדוה, על ידי כך הוא נצל ממנו, והרי הוא זוכה ממילא לכל המדרגות.

ולכן צריך לדעת שהעצבות אינה באה לאדם תמיד בגלל איזו סבה וטעם, אלא לפעמים היא באה רק מהתגברות הקלפות והסטרוא אחרא אשר הם מתגברים בכל כחם באחרית הימים להשרות עצבות על האדם, כי זה כל מהותם ממש, אמנם זה לפעמים מתלבש בכל מיני דברים וסבות, ולכן האדם צריך להעריך ולהחשיב כל רגע ורגע אשר הוא מתגבר להיות בשמחה, כי בכך הוא נלחם עם קלפות קשות מאד, אשר כל מהותן זה רק עצבות ומרה שחורה, ועצם הידיעה הזאת בכחה לשמח את האדם. ומשום כך על האדם להזהר

ביותר להיות שרוי בשמחה גדולה תמיד, ללא כל עצבות ודאגות, ועל ידי כך הוא ינצל ממילא מהיצר הרע וכל חילותיו ויזכה להתקרב לקדשה בשלמות.

ועל פי סודם של דברים, הטעם שלאחר החטא השתלשלה ובאה עצבות לאדם, הוא מפני שלפני החטא לא היה לאדם מסך המבדיל ומסתיר ממנו את אורה הגדול של הנשמה האלקית אשר בקרבו, ולכן כל מהותו היתה רק שמחה וחדוה תמיד, כי זה כל מהותה של הנשמה אשר הנה חלק אלוך ממעל, אשר עז וחדוה במקומו תמיד.

ולאחר שחטא אדם הראשון הוא קבל גוף גשמי, אשר הוא המסתיר ומעלים ממנו את הארת נשמת ה' אשר בקרבו, ועל ידי כך הוא נפל לעצבות, ומדת העצבות הרי היא גוררת אחריה ממילא את כל הצרות והבעיות, כי על ידיה כל אחיזת הקלפות באדם, אשר הן שרש כל הצרות, רחמנא ליצלן, ומהן כל הבעיות של האדם בכל התחומים והמישורים, הן ברוחניות והן בגשמיות.

ומשום כך, ככל שישתדל האדם להיות בשמחה תמיד, כך תאיר בו יותר הארת הנשמה אשר בקרבו אשר כל מהותה היא רק שמחה וחדוה, כי על ידי השמחה מתחבר האדם למהותו הפנימית, שזה הארת נשמתו אשר בקרבו, אשר שם שורה תמיד השמחה, וכך הוא מקבל מנשמתו כח עצום של קדשה, להלחם ביצרו ולנצחו, ואלו על ידי מדת העצבות מתרחק האדם ביותר מהארת נשמתו, וממילא הוא נופל לכל החטאים והעוונות, רחמנא ליצלן.

ואף על פי כן הקדוש ברוך הוא השאיר ביד האדם את תבחינה, להתחזק בכל עת במדת השמחה והחדוה, ועל ידי כך להגביר את

הארת נשמתו ולנצח את יצרו הרע, ועל ידי כך לזכות ממילא לכל הישועות שהוא זקוק אליהן בכל התחומים והמישורים.

הקדוש ברוך הוא מקדים הרופה למכה

והנה הקדוש ברוך הוא, אשר ברב רחמיו וחסדיו מקדים תמיד את התרופה למכה, רמז לאדם וחוה את התרופה בתוך המכה, ולכן בתוך העשר קללות אשר התקללו אדם וחוה, רמז להם כבר הקדוש ברוך הוא את התרופה והדרך להנצל מכל המכות והקללות, וזאת כִּאֲשֶׁר אָמַר לָהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַפְּסוּק "בְּעֶצְבוֹן תֵּאֲכַלְנָה" וְכֵן "בְּעֶצֶב תֵּלְדֵי בָנִים", וְזֹאת לְרִמּוֹז וְלִזְמִיר לָהֶם שֶׁכָּל עֵשֶׂר הַקְּלָלוֹת אֲשֶׁר הֵם הִתְקַלְלוּ בָּהֶן, הֵרִי הֵן כְּרוּכוֹת וְקִשּׁוּרוֹת יַחַד עִם מִדַּת הָעֶצְבוֹת שֶׁאֵף הִיא יְרֵדָה עִמָּהֶן, וּמִשּׁוֹם כֵּן כִּאֲשֶׁר הִתְקַלְלוּ אֲדָם וְחוּהָ בְּעֵשֶׂר הַקְּלָלוֹת, יְרֵדָה וְהִשְׁתַּלְּשְׁלָה מִמְרוֹם עֶצְבוֹת גְּדוּלָה עַל כָּל הַבְּרוּאִים כָּלֵם, כִּי הָעֶצְבוֹת הִיא הַכֹּלִי לְכָל הַקְּלָלוֹת אֲשֶׁר כָּלֵן יוֹרְדוֹת וּמִשְׁתַּלְּשְׁלוֹת מִמֶּנָּה.

אָבֵל עֲדוֹן נִשְׁאֲרֵת בְּיָדָם הַבְּחִירָה לְהִנָּצֵל מִכָּל הַקְּלָלוֹת וְהַצְּרוֹת כָּלֵן, וְלִזְכוֹת תְּמִיד רַק לְבִרְכוֹת וְשִׁפְעָה, וְזֹאת עַל יְדֵי שִׁילְחָמוֹ בְּכָל כַּחַם בְּמִדַּת הָעֶצְבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה, וְיִשְׁתַּדְּלוּ בְּכָל כַּחַם לְהִיֹּת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה וּבְחֻדוֹהָ גְּדוּלָה וּבִטּוֹב לֵבָב, וְעַל יְדֵי כֵּן מִבְּטָח לָהֶם שֶׁיִּנָּצְלוּ מִזְּהֻמַּת הַנֶּחֱשׁ הַקְּדוֹמוֹנִי שֶׁהִיא שְׂרָשׁ כָּל הָעֶצְבוֹת שֶׁהִתְגַּבְּרָה עַל יְדֵי הַחֲטָא, וְעַל יְדֵי מִדַּת הַשְּׂמִחָה הֵם יַעֲלוּ לְמִקּוֹם בּוֹ הֵם הָיוּ לְפָנֵי הַחֲטָא, וְלָכֵן עַל יְדֵי הַשְּׂמִחָה הֵם יִנָּצְלוּ מִמִּילָא מִכָּל הָעֵשֶׂר קְלָלוֹת, וְיִזְכּוּ לְכָל הַבְּרָכוֹת וְהַשְּׁפָעוֹת. כִּי הַשְּׂמִחָה הִיא הַתְּרֹפָה הַקּוֹדֶמֶת לְכָל הַמְּכוֹת כָּלֵן, וְלִזְכוֹת לְשִׂמְחָה זֹאת תְּמִיד - הוּא בְּיָדוֹ שֶׁל הָאָדָם,

ובכך הבחירה נמצאת בידיו של האדם, להנצל מפל רע ולזכות לכל הברכות, הן ברוחניות והן בגשמיות.

היצר חפץ בעצבות יותר מכל המכשולות

ולכן כל מטרתו של היצר הרע היא להרחיק את האדם ממדת השמחה, וכל כונתו בפתותו את האדם להכשילו בחטאים ועוונות, רחמנא ליצלן, היא רק בכדי להפילו על ידי כך למדת העצבות ומרה שחורה, בהראותו לאדם את גדל ירידתו ושפלות מצבו.

וזאת מפני שעל ידי מדת העצבות, מתרחק האדם ממילא מהארת נשמתו, ועל ידי כך הוא נופל לכל תאוות הגוף ולמקום הסטרא אחרא והקלפות, ועל ידי זה הוא נלכד ברשתו לעולם.

והנה כיון שהאדם אינו יודע שכל התרחקותו מהארת נשמתו, אשר על ידי כך כל נפילתו למקום הקלפות, וכל התרחקותו מעבודת השם יתברך הרי היא נובעת ממדת העצבות אשר בלבו, אשר היא המרחיקה אותו ביותר מהקדושה, לכן איננו נלחם במדה זו בכל כחו להנצל ממנה, אלא עוד להפך - כי כאשר הוא רואה את גדל רחוקו מהשם יתברך, הוא נופל עוד יותר למדת העצבות, אשר היא מרחיקה אותו יותר מהארת נשמתו, וממילא מביאה אותו לעוד חטאים ועוונות, ושקיעות בדמיון הבלי עולם הזה, וכך האדם נופל למעגל קסמים אשר אינו יודע מהי הדרך והנתיב וכיצד נתן לצאת ולעלות ממנו. וכן אמר הבעל שם טוב זיע"א, שהיצר הרע חפץ בעצבות שאחרי העברה יותר מהעברה עצמה, מפני שהוא חפץ בכל כחו להביא את האדם לעצבות יותר מכל המכשולות.

השמחה היא הדרך המהירה לעלות במסלה

ואמר הבעל שם טוב זיע"א (צוואת הריב"ש אות מ"ד), שכל עבודתו של האדם היא לזכות למדת השמחה, אשר על ידה הוא יזכה לעבד את השם באמת, והעבודה על מדת השמחה תועיל לאדם להתקרב להשם יתברך, יותר מאלפי תעניות וסגופים, והיא דרך קצרה וארכה. עד כאן דבריו.

וגלה הבעל שם טוב זיע"א, שמה שאדם צריך לטרח בתעניות וסגופים קשים בהרבה שנים, אם ירגיל עצמו ב"עבודת השמחה", לעבד על מדת השמחה, ישיג כל זאת בזמן קצר, כי מדת השמחה היא כעין "מעלית הוחנית" אשר דרכה אפשר לעלות ולהגיע בזמן קצר מאד לדרגות גבוהות ועצומות. (שומר אמונים, מאמר טהרת המושבה)

והנה העבודה על מדת השמחה, היא דרך קצרה וארכה, כי עבודה זו אכן קשה וכבדה מאד על האדם, מפני שהגוף של האדם הבנוי מחומר עכור מושכו בכל כחו לעצבות, וכמו כן היצר וכל חילותיו שמיים את כל כחם להעציב את האדם ולמנעו ממדת השמחה, כמבאר בזהר הקדוש שישנם אלפי מלאכים המנסים בכל כחם להעציב את האדם.

אבל לעמת עבודת התעניות והסגופים, אשר היא מחלישה את גופו של האדם ושוברת את כחו, עבודת השמחה הרי היא קלה מאד, כי על ידה יכול כל אחד ואחד אם רק ירצה בכך, לזכות למדרגות רמות מאד בעבודת השם, ללא שייצער כלל את עצמו, וללא שייחליש כלל את כחו וישבר את גופו, אלא רק על ידי שיעבד

בכל עת על מדת השמחה בכל כחו, אשר על ידי כך מבטח לו שיזכה לכל המדרגות.

שְׂמֵחָה הִיא הַבְּסִים וְהַשְּׂרֵשׁ לְכֹל הַמְדוֹת טוֹבוֹת

וכן כתבו גדולי ומאורי הדורות זיע"א, הרה"ק רבי נחמן מברסלב זיע"א (ליקו"מ כד) ובעל ה"בית אהרן" מקרלין זיע"א (שמחת בית השואבה דף קמ ע"ג), שצריך כל אדם ליגע את עצמו להגיע למדת השמחה יותר מהעבודה על כל המדות האחרות, וכן כתבו הרה"ק רבי אברהם מסלונים זיע"א (תורת אבות כי תבוא), ועוד הרבה צדיקים, שהבסיס והשרש לכל המדות הטובות והדרך לזכות לכל המדרגות בעבודת השם, היא מדת השמחה והחֲדוּה, והיא צריכה להיות תחלת עבודתו של כל אדם בעבודת השם יתברך.

וכך באר הרה"ק רבי מיכל מזלאטשוב זיע"א את הפסוק (תהילים ק) "עבדו את ה' בשמחה", שפרושו הוא: עבדו את ה', במה? בעבודה על מדת השמחה. כלומר שהעבודת השם הגדולה ביותר, היא העבודה על מדת השמחה.

וזאת מפני שבכך עורך האדם מלחמה עקבה מדם עם כל הקלפות והסטרוא אחרא, וזאת על ידי מדת השמחה והחֲדוּה אשר היא הפך מהותם, וכן על ידי כך הוא מתחבר להארת נשמתו שהיא חלק אלוק ממעל אשר בקרב, והוא זוכה לעלות מדרגה לדרגה באין מונע ומעכב, כי רק על ידי מדת השמחה זוכה האדם להכניס לכל היכלות הקדושה. ומדת השמחה היא הסימן שזכה האדם להתקרב לקדושה באמת, ולהארת נשמתו אשר בקרב. (דברי משה ויגש)

שמחה היא התנאי אפלו לצדיקים גדולים

וְקָתַב בְּעַל הַ"שׁוֹמֵר אֲמוּנִים" ז"ע"א (מאמר צהלי ורנני), שְׁאֲנוּ רוֹאִים בְּדַבְרֵי הַזֶּהר הַקְּדוּשׁ (פ' ויחי דף רטו), שְׁכָתַב שְׁאֲפֵלוּ יַעֲקֹב אָבִינוּ עֲלֵיו הַשְּׁלוֹם, שֶׁהָיָה בְּחִיר הָאֲבוֹת, רֶגֶל שְׁלִישִׁית בְּמִרְכָּבָה, אָבֵל בְּכָל אוֹתָן שָׁנִים שֶׁהוּא לֹא הָיָה שְׂרָוִי בְּשִׂמְחָה מִחֲמַת מִכִּירְתּוֹ שֶׁל יוֹסֵף, לֹא שָׂרְתָה עֲלָיו הַשְּׂכִינָה, וְרַק כְּאֲשֶׁר הוּא קָבֵל אֶת הַבְּשׂוּרָה שִׂוְסֹף הַצְּדִיק חִי, מִיַּד שְׂרָתָה עֲלָיו הַשְּׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמָר (בראשית מה כז): "וְתַחֲיֵי רוּחַ יַעֲקֹב אָבִיהֶם", שְׂזָה מְרַמֵּז שֶׁנֶּחָה עֲלָיו רוּחַ ה' שְׂזָה הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה.

וּמִסֵּי בְּעַל הַ"שׁוֹמֵר אֲמוּנִים", שְׁאֵם יַעֲקֹב אָבִינוּ הָיָה מְקַרָּח לְהָיוֹת בְּשִׂמְחָה כְּדִי לְזַכּוֹת לְהַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה, כָּל שָׂפָן וְכָל שָׂפָן, כָּל אֲדָם אַחֵר אֲשֶׁר בּוֹדְאֵי אֵינוּ מַגִּיעַ לְקִצָּה מְדַרְגָּתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב אָבִינוּ, שְׁאֵם הוּא יְהִיָּה בְּעֲצָבוֹת וְלֹא יְהִיָּה בְּשִׂמְחָה, בּוֹדְאֵי לֹא תִשָּׂרָה עֲלָיו שׁוֹם קְדֻשָּׁה בְּעוֹלָם וְלֹא יִזְכֶּה לְשׁוֹם אוֹר רוּחָנִי כָּלֵל, כִּי רַק עַל יְדֵי הַשְּׂמִיחָה זֹכָה הָאֲדָם לְהַשְּׂרָאָת הַקְּדֻשָּׁה עֲלָיו. עַד כָּאן דְּבַרְיוֹ.

וְקָתַב מוֹהֲרַת"נ ז"ע"א (נפילת אפים ד ה), שֶׁלֶכֶן הָיוּ כְּמָה צְדִיקִים גְּדוֹלִים וּמְפָרְסָמִים בְּדוֹרוֹ שֶׁהָיָה לָהֶם אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ כְּמוֹ בְּדַחְנִים, וְהָיוּ עוֹשִׂים לַפְּנֵיהֶם כָּל מִינֵי צָחוֹק וְשִׁטוֹת, וְזֹאת בְּכַדִּי שִׂיזְנוּ לְמִדַּת הַשְּׂמִיחָה.

המנגן בכנור שיהיה ענוב

פַּעַם אַחַת הִשְׁתַּתַּף הַרְה"ק רַבִּי מְרַדְכֵי מְלַעֲכָאוּיֹטֶשׁ ז"ע"א בַּחֲתָנָה אַחַת, וְרָאָה בְּרוּחַ קְדֻשׁוֹ שֶׁבְּעַל הַמְּנַגֵּן בְּכִנּוֹר בְּאוֹתָהּ חֲתָנָה הֵנוּ חוֹטֵא גְדוֹל מְאֹד, רַחֲמֵנָא לִיצְלוּ, וְקָרָא לוֹ וְהוֹכִיחוּ עַל מַעֲשָׂיו

הָרַעִים, עַד שֶׁבַע־לַיִם הַמִּנְגֵן בְּכָה מְאֹד, וְקָבַל עַל עֲצָמוֹ לְחַדֵּל מֵעֲתָה מִמַּעֲשֵׂי הָרַעִים וְלֹא לָשׁוּב עוֹד לְסוּרוֹ, וְאָז אָמַר לוֹ הַרְבִּי, כִּי עֲצַתוֹ לְהַנְצִיל לְהַבָּא מִכָּל חֲטָא וְעוּוֹן, הִיא לְהִשְׁתַּדֵּל בְּכָל כּוּחַ לְהִיטֵב שְׂרׁוֹי בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְלֹא יִטְרִיד אֶת עֲצָמוֹ וְלֹא יִתְעַצֵּב מִשּׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם, וְעַל יְדֵי זֶה יִנְצֵל מֵעֲתָה מִכָּל חֲטָא וּפְשַׁע. וּבַעַל הַמִּנְגֵן אֲכֹן עָשָׂה כֹּה, וּמֵאוֹתוֹ יוֹם הִתְאַמֵּץ בְּכָל כּוּחַ לְהִיטֵב תְּמִיד בְּשִׂמְחָה לְלֹא שׁוּם דְּאָגָה, וְאֲכֹן חָזַר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַד שֶׁנִּהְפָּה לְהִיטֵב בַּעַל תְּשׁוּבָה אֲמִתִּי. וְהִנֵּה לְאַחַר כַּמָּה שָׁנִים שֶׁנִּזְהַר לְהִיטֵב תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְשִׁמַּר אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל כּוּחַ מֵעֲצָבוֹת וּדְאָגָה, נִפְלָה קִטְטָה גְּדוֹלָה בֵּינוֹ לְבֵין אֲשֶׁתּוֹ, וּמִשּׁוּם כֹּה נִפְלָה שׁוֹב בְּעֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה, וּמִיָּד שָׁב לְסוּרוֹ כְּבַתְחִלָּה, רַחֲמָנָא לִיעֲלָן. (תורת אבות)

הַשְּׂרׁוֹי בְּשִׂמְחָה - מִתְחַבֵּר לְשִׂמְחָה הַשּׁוֹרָה בְּמֵרוֹם

וְהִנֵּה כָּתְבוּ חַז"ל (שבת ל), שְׂאִין הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עַל הָאָדָם אֲלֵא כַּאֲשֶׁר הוּא שְׂרׁוֹי בְּשִׂמְחָה, וְיִשְׁנֵם כַּמָּה טַעֲמִים לְכֹה:

טעם ראשון הוא, מִפְּנֵי שֶׁנִּשְׁמָתוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל חֲצוּבָה מִתַּחַת פְּסַא הַכְּבוֹד, וְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל מְחַבֵּר בְּכָל עַת בְּחוּט הַכֶּסֶף לְשִׂרְשׁוֹ שֶׁלְמַעְלָה עַל יְדֵי חוּט הַכֶּסֶף הַזֶּה (כַּמְבוּאָר בְּאוֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ), וְרַק כַּאֲשֶׁר הָאָדָם שְׂרׁוֹי בְּשִׂמְחָה הוּא יְכוֹל לְהִתְקַשֵּׁר וּלְהִתְחַבֵּר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּחוּט הַכֶּסֶף הַזֶּה, וְזֹאת מִפְּנֵי שֶׁאֲצֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁנֵה שְׂמִיחָה עֲצוּמָה תְּמִיד, כִּי "הוּד וְהִדָּר לְפָנָיו עַז וְחִדְוָה בְּמִקְמוֹ" (דברי הימים-א טז כו), כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ חַז"ל (תְּהִלָּה יב) שְׂאֵף בְּשַׁעַת חֶרְבֵן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כַּאֲשֶׁר כָּל הַמְּלָאכִים בָּכוּ וְהִשְׁמִים הוֹרִידוּ דְמָעָה, אָבָל בְּבַתִּים הַפְּנִימִיִּים שֶׁרְתָה תְּמִיד מִדַּת הַשְּׂמִיחָה וְהַחֲדוּהָ, וְלָכֵן רַק

כְּאֲשֶׁר הָאָדָם שְׂרוּי בְּשִׂמְחָה הוּא יְכוּל לְהִתְחַבֵּר לְשָׂרְשׁוֹ שְׁלִמְעֵלָה
דְּרָךְ חוּט הַכֶּסֶף אֲשֶׁר הוּא הַמְחַבְּרוֹ וּמִקְשָׁרוֹ לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

הַקְדָּשָׁה הַפְּנִימִית מִתְגַּלָּה בְּאָדָם רַק מִתּוֹךְ שִׂמְחָה

זֶה הַטַּעַם שֶׁהַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה עַל הָאָדָם רַק מִתּוֹךְ שִׂמְחָה, וְזֹאת
מִפְּנֵי שֶׁהַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיא הַקְּדָשָׁה הַפְּנִימִית שִׁישְׁנָה בְּכָל אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ אֲשֶׁר הִיא נִיצוּץ מֵהַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא
מִתְגַּלִּית וְשׁוֹרָה בְּאָדָם רַק עַל יְדֵי מִדַּת הַשִּׂמְחָה וְהַחֲדוּדָה וְרַק עַל יְדֵי
הָאָדָם מִתְחַבֵּר לְשָׂרְשׁוֹ שְׁלִמְעֵלָה, כִּי רַק כְּאֲשֶׁר הָאָדָם שְׂרוּי בְּשִׂמְחָה
טוֹב לֵב הוּא יְכוּל לְהִתְחַבֵּר לְשָׂרְשׁוֹ בְּשָׂמִי מְרוֹמִים, כִּי בְּמִרוֹם יִשְׁנָה
שִׂמְחָה עֲצוּמָה תְּמִיד וְרַק כְּאֲשֶׁר הוּא שְׂרוּי בְּשִׂמְחָה לְמִטָּה, הוּא יְכוּל
לְהִתְחַבֵּר לְשָׂרְשׁוֹ הַנִּמְצָא לְמַעַלָּה מִתַּחַת כֶּסֶף הַקְּבוֹד.

הַשְּׂרוּי בְּשִׂמְחָה נִצָּל מִהִיצֵר הָרַע

וְלִכֵּן כָּל הַשְּׂרוּי בְּשִׂמְחָה הוּא נִצָּל תְּמִיד מִהִיצֵר הָרַע, כִּי בְּכֶף
הוּא מִתְקַשֵּׁר לְצַד הַקְּדָשָׁה וְלְעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים וּגְבוּהִים מְאֹד, אֲשֶׁר
בָּהֶם יִשְׁנָה שִׂמְחָה תְּמִיד, כִּי בָהֶם לֹא שָׁלַט הַחֲרָבָן כָּלֵל, כִּי אֲלֵיהֶם
לֹא מוֹגִיעַ שׁוֹם פָּגָם, וְלִכֵּן עַל יְדֵי כֶף הוּא זוֹכֵה לְהִנָּצֵל מִכָּל קַטְרוּגָיו
וּפְתוּיָיו שֶׁל הִיצֵר הָרַע וְחִילוֹתָיו.

כִּי כָל כַּחוֹ שֶׁל הִיצֵר הָרַע הוּא רַק עַל יְדֵי שֶׁהוּא מִפִּיל אֶת הָאָדָם
לְמִדַּת הַעֲצָבוֹת אֲשֶׁר עַל יְדֵי נּוֹפֵל הָאָדָם כִּפְרֵי בְּשֶׁל בִּידוֹ שֶׁל הַשְּׂטָן
לְהַדְיָחוֹ מִשְׁנֵי הַעוֹלָמוֹת, רַחֲמָנָא לִיצְלָן.

השרוי בשמחה שרוי בשלמות

טעם שני - כתב הזהר הקדוש (ויחי דף רטז), שאין הקדשה העליונה, שהיא הארת השכינה הקדושה, שורה במקום חסר ולא במקום פגום, שזה כל מי שיש לו את מדת העצבות, שעל ידי כך הוא פגום וחסר, אלא היא שורה רק במקום אשר מוכן ומזמן להשראת השכינה שזה במקום של שמחה, ולכן היא שורה על מי שיש לו את מדת השמחה, שעל ידי כך האדם מתקן ושלם, ולכן יכולה לשרות עליו השכינה.

וכן כתב המהר"ל זיע"א (דרך החיים פרק ו), שהשרוי בשמחה הוא נמצא בשלמות, ואלו השרוי בעצבות נמצא בחסרון, וזה הטעם שכתבו חז"ל (אבות פרק ו), ששנים מקניניה של התורה הנם: מדת השמחה, ומדת השמח בחלקו. וזאת מפני שהתורה, שהיא שלמות, שוכנת רק אצל אדם שנמצא בשלמות. עד כאן דבריו.

הקדשה באה ממקום השמחה והגדלה

ובאר ה"אור החיים" הקדוש (פ' ויחי), שהטעם שהקדשה העליונה אינה יכולה לשרות במקום שיש עצבות ודאגות ושפלות, מפני שהיא באה ממקום השמחה והמנוחה והגדלה, ומשום כך הזהיר הקדוש ברוך הוא את עם ישראל בשבת להתרחק מעצבות וכעס ולהתענג בשבת, כמו שנאמר "וקראת לשבת ענג", וזאת כדי לזכות להארת הנשמה יתרה הבאה בשבת לכל אחד מישראל, כי הקדשה העליונה אינה שורה באדם אשר נמצאת בו עצבות וחסר שמחה, אלא היא שורה רק במקום שיש שמחה. עד כאן דבריו.

העצבות מונעת את האדם משלמותו יותר מחבל

ולכן כאשר אדם מתעצב בלבבו, והיגוֹן והאֲנָחָה ממלאים את רוחו, בראותו את חסר שלמותו בעבודת השם ואת כל חטאיו ופגמיו הרבים, אשר הם המונעים ומפסידים ממנו את שלמותו בעבודת השם, וקרבתו לבורא עולם, עליו לדעת שבכך שהוא מתעצב בלבבו הוא מפסיד את שלמותו וקרבתו לבורא עולם יותר מכל חסרונותיו וחטאיו, כי השרוי בעצבות וחסר שמחה הוא החסר והפגום, כמו שכתב הזוהר, ומפני כך אין שום קדשה יכולה לשרות עליו, ואלו שאר החסרונות אינם מעכבים ומונעים את האדם משלמותו וקרבתו לבורא עולם כמו פגם העצבות.

ואם הוא נכשל באיזה חטא ועוון חס ושלום, ישוב וימחל לו, ויעשה מיד תשובה, ושב ורפא לו, ואף את התשובה יעשה מתוך שמחה, כמו שכתב בעל ה"תפארת שלמה" זיע"א כי מצות התשובה אף היא מצות עשה מן התורה שיש לקימה מתוך שמחה, אבל לא יתעצב בלבבו בכל היום כלו על חסרונותיו וחטאיו, כי אין פגם וחסרון כמו העצבות וחסר השמחה והחֲדוּה, אשר על ידה נחשב האדם לפגום וחסר, כי רק כאשר האדם בשמחה הוא שרוי בשלמות והוא זוכה להתקרב להשם יתברך.

מדוע האורח לא שם לב לכל מה שהיה סביבו

משל למה הדבר דומה

לאדם שהזמין אורח חשוב ורם מעלה לביתו, והנה טרם שהספיק להכין את כל ביתו ולסדרו ולצחצחו, פראוי וכיאות לאורח חשוב

כמותו, בא האורח החשוב לביתו, ומצא את הבית בחסר סדר בולט, כְּאִשֶׁר כְּלוּ מִפְּזָר וּמִלְכָּלָה, אָבָל בְּעַל הַבַּיִת מֵרַב שִׁמְחָתוֹ שֶׁבָּא אוֹרַח כִּה רַם מַעֲלָה לְבַקְרוֹ בְּבֵיתוֹ, לֹא שֵׁת לְבוֹ לְכָל זֹאת, אֲלֵא קִבַּל אֶת אוֹרְחוֹ הַחֲשׁוּב בְּסִבְר פְּנִים יְפוֹת וּבִשְׂמִיחָה רַבָּה וְעֲצוּמָה מֵאֵד, כְּשֶׁהֵם מֵתְעַלְסִים בְּנִעְיָמִים בְּשִׂיחַת יְדִידוֹת, בְּאַהֲבָה רַבָּה וּבִשְׂמִיחָה גְדוֹלָה, עַד שֶׁמֵּרַב שִׂמְחָה לֹא חָשׂ כֻּלָּל הָאוֹרַח הַחֲשׁוּב בְּכָל הַבְּלָגָן אֲשֶׁר שָׁרר סְבִיבוֹ, וּבִצְאָתוֹ נָתַן לְבַעַל הַבַּיִת מִתְּנָה יְקָרָה מֵאֵד.

וּלְעֲמַת זֹאת הִיָּה אָדָם אַחֵר אֲשֶׁר אָף הוּא הִזְמִין אוֹרַח חֲשׁוּב וְרַם מַעֲלָה לְבֵיתוֹ, אָבָל טָרַם בָּא הָאוֹרַח רַם הַמַּעֲלָה לְבֵיתוֹ, הוּא הִתְכַּוֵּן כְּרָאוּי כְּשֶׁהוּא עוֹבֵד וְטוֹרַח מְסַפֵּר יָמִים לְלֹא הַפְּסָקָה לְהִכִּין אֶת כָּל הַבַּיִת כְּרָאוּי, לְקַשְׁטוֹ בְּתַמּוּנוֹת יְקָרוֹת מֵאֵד, וְאָף קִנְיָה לְכַבּוֹד הַמְּאֲרָע רַהֲיִטִים יְקָרֵי עֶרֶךְ אֲשֶׁר יַעֲטֹרוּ אֶת הַבַּיִת לְכַבּוֹד בּוֹאוֹ שֶׁל הָאוֹרַח הַחֲשׁוּב, וְכֵן כְּאִשֶׁר הִפֵּל הִיָּה מוֹכֵן וּמִזְמֵן, הוּא חָפֵה לְבֵא הָאוֹרַח הַחֲשׁוּב, אֲשֶׁר בּוֹדָאֵי יְרָאָה אֶת כָּל זֹאת וַיִּתֵּן לוֹ מִתְּנּוֹת יְקָרוֹת וְחֲשׁוּבוֹת.

וְהִנֵּה דְקוֹת סְפִירוֹת טָרַם בָּא הָאוֹרַח הַחֲשׁוּב, נִזְכַּר בְּעַל הַבַּיִת לְפַתֵּעַ שֶׁהוּא שִׁכַח לְסַדֵּר מְסַפֵּר דְּבָרִים קְטַנִּים בְּסִלּוֹן. אֲמַנֵּם הָיוּ אֵלוּ דְּבָרִים זוֹטָרִים אֲשֶׁר בְּקִשֵׁי שְׂמִים לֵב אֲלֵיהֶם, אָבָל לְכַבּוֹד אוֹרַח כִּה חֲשׁוּב אֵין זֶה נֶאֱדָה וַיֵּאָה שִׁיְהִי אָף חֲסְרוֹנוֹת אֵלוּ. וּבִזְכָּרוֹ זֹאת הִעֲצִיבוֹת מְלֵאָה אֶת לְבָבוֹ, כִּי הֵבִין שֶׁעֲכָשׁוּ בּוֹדָאֵי כָּבֵר לֹא יִסְפִּיק לְסַדֵּר אֶת כָּל זֹאת בְּטָרַם יְבֹא לְבֵיתוֹ הָאוֹרַח הַחֲשׁוּב, וְכֵן כְּאִשֶׁר בָּא הָאוֹרַח לְבֵיתוֹ הוּא קִבְּלוּ בְּפָנִים עֲצוּבוֹת וְזוּעֵפוֹת, בְּחֲשָׁבוֹ כָּל הָעֵת עַל אוֹתָם דְּבָרִים זוֹטָרִים אֲשֶׁר טָרַם הִסְפִּיק לְצַחֲצָחָם לְכַבּוֹד בּוֹאוֹ שֶׁל הָאוֹרַח הַחֲשׁוּב. וְכֵן בְּמִשְׁךְ כָּל פְּגִישָׁתָם וְשִׁיחָתָם הִיָּה שְׂרוּי בְּעַל הַבַּיִת בְּעֲצִיבוֹת

וְחָסַר שְׁבִיעוֹת רְצוֹן, בְּעֵלוֹתוֹ בְּמִחְשַׁבְתּוֹ אֶת זֹאת שֶׁלֹּא סֵדֵר הַכֵּל לְשִׁבְעוֹת רְצוֹנוֹ, כְּרֵאוֹי לְאוֹרַח רֵם מְעֵלָה וְחָשׁוּב כְּזֶה אֲשֶׁר בָּא לְבַקְרוֹ בְּבֵיתוֹ. וְהֵנָּה, הָאוֹרַח שֶׁרָאָה אֶת פְּנֵי מְאָרְחוֹ כְּשֶׁפָּנְיוֹ זֹעֲפִים וְסָרִי טַעַם, כְּשֶׁהוּא שְׂרוּי בְּעֵצְבוֹת וְחָסַר שְׂמֵחָה, קִצֵּר אֶת בְּקוּרוֹ, וַיִּצָּא מִבֵּיתוֹ לֵלֵא שֶׁהַשְּׂאִיר כֹּל מִתְנַה, כְּשֶׁהוּא רוֹשֵׁם בְּיוֹמֵנו שְׁלִבִית זֶה, בּוֹ קִבְּלוּ אֶת פְּנֵיו בְּפָנִים כֹּה זְעוּפוֹת וְעֵצוּבוֹת וְחָסַר שְׂמֵחָה, בְּוֹדָאֵי אֵינוֹ חִפְץ לְחַזֵּר יוֹתֵר לְעוֹלָם.

והנמשל הוא

לְפַעֲמִים הָאֵדָם, מֵרַב רְצוֹנוֹ לְשִׁלְמוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, מִפְּסִיד אֶת הָעֵקֶר, שְׂזָה הַשְּׂמֵחָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, וּבְכֵךְ הוּא מִפְּסִיד אֶת כָּל שְׁלֵמוֹתוֹ וְקִרְבּוֹ לְקִדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר הִיא תְלוּיָה בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה וְהַחֲדָוָה.

וְכַאֲשֶׁר יְבִין הָאֵדָם שִׁשְׁלֵמוֹתוֹ תְלוּיָה בְּמִדַּת הַשְּׂמֵחָה, וְאֵלוֹ בְּשֵׂאֵר הַדְּבָרִים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵינוֹ בָּא בְּטְרוּנֵיָא עִם בְּרִיּוֹתָיו, כִּי לֹא נִתְּנָה תּוֹרָה לְמַלְאָכֵי הַשְּׁרֵת אֲלָא עֲלִיו לְעִשׂוֹת אֶת שְׁלוֹ בְּכָל כַּחוֹ, וְאֵם לֹא עֲלֵתָה בְּיָדוֹ - יִשְׁמַח בְּכָל דְּבַר שְׂזוּכָה אֵלָיו, וַיִּזְכֹּר שְׁכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׂזוּכָה לְקִיּוּמָה, זֶה מִתְּנוּת שְׁנוֹתָן לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרַב חִסְדוֹ וּגְדֻלַּת רַחֲמֵנוֹתוֹ, לְכֹן עֲלִיו לְהוֹדוֹת וּלְהִלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל כֵּךְ וּלְשִׁמּוֹחַ בְּכֵךְ, וְעַל יְדֵי כֵךְ בּוֹדָאֵי יִזְכָּה לְהִיּוֹת בְּשְׂמֵחָה וְחֲדָוָה תְּמִיד, וַיִּזְכָּה לְהִתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּשִׁלְמוֹת.

מודע נמנעו כל ההשנות העצומות מאותו גדול בתורה

מִעֲשֵׂה הָיָה שְׂבָא אֶחָד מִחַכְמֵי הַדּוֹר זַ"צ לְהַרְה"ק ה"שֵׁר שְׁלוֹם" מִבְּעֵלְז זֵיע"א, וּבְצִאתוֹ מִמּוֹנוֹ אָמַר הַרְבֵּי, שְׂאוֹתוֹ חֲכָם הָיָה רְאוּי מִצַּד

גדלת נפשו וכח תורתו לזכות למדרגות גדולות, רמות ונשגבות, ורק מצד העצבות שיש בלבו נמנעו ממנו כל המדרגות האלו.

כחה הגדול של השמחה להכניע את כל הקלפות

הנה כחה של השמחה גדול ועצום מאוד להכניע את כל הקלפות והסטרא אחרא ולזכות להתקרב לקדשה באמת, ולכן כאשר רואה האדם שהיצר הרע מתגבר עליו ביותר, אשר זה נובע מהתגברות הקלפות עליו, לא יפל לעצבות מכך, מפני שזה נותן להם יותר כח, ומגביר את שליטתם עליו חס ושלום, ועל ידי כך יפל ביד יצרו הרע חס ושלום, אלא אדרבה - יתחזק ביותר להיות בשמחה גדולה, וזאת על ידי שישימוח את עצמו במה שזכה כבר בעבודת השם יתברך, ועל ידי השמחה הוא מכניע את כל הקלפות, וממילא יזכה להנצל מידי היצר הרע. (ליקו"מ כה)

עם ישראל במצרים לא ידעו את כחה העצום של השמחה

ועל פי זה באר בעל ה"נעם אלימלך" זיע"א (פרשת וארא), מדוע בני ישראל לא האמינו למשה רבנו כאשר הוא בא לבשר להם את בשורת הגאולה ממצרים, כמו שנאמר "ולא שמעו אל משה מקצרו רוח ומעבדה קשה"? והטעם לכך הוא, מפני שמשה רבנו ידע את כחה הגדול והעצום של מדת השמחה להכניע את כל הקלפות, ולכן הוא רצה להכניע את קלפת פרעה הרשע על ידי מדת השמחה.

וזאת היתה כונתו של משה רבנו כאשר הוא בשר לעם ישראל את בשורת הגאולה, שעל ידי שעם ישראל ישמעו את בשורת הגאולה - תקנס בהם שמחה גדולה, ועל ידי שיהיו כל ישראל בשמחה גדולה -

תקנע ממיולא קלפת פֿרעה, ועל יְדֵי כֶּף יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם לְחֵירוֹת עוֹלָם. אָבֵל עִם יִשְׂרָאֵל לֹא שָׁמְעוּ לְמֹשֶׁה רַבְּנוֹ, כְּלוּמַר שֶׁהֵם לֹא יָדְעוּ אֵת כַּחַה הַגְּדוֹל שֶׁל הַשְּׂמֵחָה אֲשֶׁר כַּחַה גְּדוֹל וְעֵצוּם לְהַכְנִיעַ אֵת כָּל הַקְּלָפוֹת. וּמוֹסִיף עוֹד הַ"נְעִים אֵילִימְלֶךְ" זִיע"א, שֶׁזֶּה הַטַּעַם שֶׁעִם יִשְׂרָאֵל לֹא הֶאֱמִינוּ לְמֹשֶׁה רַבְּנוֹ שֶׁבֶּא לְבִשְׂרָם עַל בְּשׂוֹרֵת גְּאֻלְתָּם מִמִּצְרַיִם, וְזֹאת מִפְּנֵי שֶׁהֵם לֹא יָדְעוּ אֵת הַסּוּד שֶׁל כַּחַה הַשְּׂמֵחָה לְהַכְנִיעַ אֵת כָּל הַקְּלָפוֹת, וְהֵם חֲשָׁבוּ שֶׁהֶעֱקַר בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם זֶה רַק תַּעֲנִיּוֹת וְסִגּוּפִים, וְהֵם לֹא יָדְעוּ שֶׁהַשְּׂמֵחָה מְכַנִּיעָה אֵת הַקְּלָפוֹת יוֹתֵר מֵהַכָּל, וְכִיּוֹן שֶׁגַּם בְּמִצְרַיִם הָיוּ כְּבֵר בְּעַם יִשְׂרָאֵל אֲנָשִׁים צְדִיקִים אֲשֶׁר הָיוּ מִתְעַנִּים וּמְסַגְּפִים אֵת עֲצָמָם בְּשִׁבְלֵי לְזָכוֹת לְהַגְאֵל מִמִּצְרַיִם, וְאֵף עַל פִּי כֵן הֵם לֹא נִגְאָלוּ מִמִּצְרַיִם, לְכֵן הֵם לֹא הֶאֱמִינוּ לְמֹשֶׁה רַבְּנוֹ שִׁיּוֹצִיאֵם מִמִּצְרַיִם, כִּי הֵם לֹא הִבִּינוּ כִּיצַד מֹשֶׁה רַבְּנוֹ יִכּוֹל לְהִבְיֵא לָהֶם אֵת הַגְּאֻלָּה.

הַשְּׂמֵחָה הִיא הַסִּימָן שֶׁכָּל עֲבוֹדָתוֹ הִיא מִתְקַדְּשָׁה

כְּתַב הַרַ"ק רַבִּי מֹשֶׁה מִקְוִזְמִיר זִיע"א בַּעַל הַ"דְּבָרֵי מֹשֶׁה" (בְּרַאשִׁית), שֶׁהֵנָּה כְּתַב הָאֲרִיז"ל (שַׁעַר הַמִּצּוֹת פְּרִשְׁת רַאח), שֶׁלְּפַעֲמִים הַסְטֵרָא אַחֲרָא הִיא זֹאת שֶׁמְעוֹרֶרֶת אֵת הָאָדָם לְתִשׁוּבָה, לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת וְלִלְמֹד תוֹרָה, וְזֹאת כְּדֵי לִינֵק מִתּוֹרָתוֹ וְעִבּוֹדָתוֹ, כִּי הִרְשַׁע שְׁלוּמֵד תּוֹרָה הוּא נוֹתֵן יְנִיקָה לַסְטֵרָא אַחֲרָא מְכַל תּוֹרָתוֹ וְתַפְלָתוֹ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר "וְלִרְשָׁע אָמַר אֱלֹקִים מַה לָּךְ לְסַפֵּר חֻקִּי".

וּלְפַעֲמִים הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הוּא זֶה אֲשֶׁר מְעוֹרֵר אֵת הָאָדָם לְתִשׁוּבָה, וְזֹאת עַל יְדֵי שֶׁהוּא חוֹתֵר חֲתִירָה מִתַּחַת כְּסֵא הַכְּבוֹד לְעוֹרֵר אֵת הָאָדָם לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ. וְהַסִּימָן שֶׁיָּדַע הָאָדָם

האם ההתעוררות שיש לו היא מצד הקדשה או שמא היא מצד הטמאה הוא, שאם יראה האדם שכאשר הוא מתעורר בתשובה, הוא שרוי בשעוה זו בשמחה - זה סימן בדוק שכל ההתעוררות שיש לו הרי היא רק מצד הקדשה, כי השמחה היא צד הקדשה, ואלו אם כל ההתעוררות שיש לו לתשובה ומעשים טובים היא מצד הקלפה - הוא מתמלא עצבות ויללה, כי הקלפה מיללת ובוכה תמיד, וכן הוא מלא כעס וחמה על כל חבריו ואוהביו. וזה הברור הגמור לכה, כי העצבות היא מצד הסטרא אחרא - והשמחה היא מצד הקדשה. עד כאן דבריו.

השמחה היא סימן שתשובתו מהקדשה

וכן כתבו בעל התניא זיע"א ורבי נחמן מברסלב זיע"א (שיחות ה"ו שיחה מה), שהסימן לדעת אם תשובתו ובכיתו היו מתוך עצבות ומרידות, אשר זה סימן שהיה זה מצד הטמאה, או שתשובתו היתה מתוך לב נשבר אשר זה תכלית הקדשה, הוא: אם מיד לאחר תשובתו ובכיתו הוא מקבל שמחה, כי אחרי לב נשבר מקבלים שמחה ותחדשות, ואלו אחרי תשובה מתוך עצבות ומרידות מקבל האדם עצבות נוספת, כי מדת העצבות גוררת אחריה עצבות, מפני ששניהם מצד הסטרא אחרא, ואלו תשובה מלב נשבר מביאה אחריה שמחה וטוב לבב. וכן פתב בעל ה"תורת אבות".

מדוע נתן תרבי לעגלון לספר בדיחות בדרך?

ספר הרה"ק רבי מנחם מנדל מויזניץ זיע"א (הליכות החיים עמוד ר"ד) מעשה נפלא. פעם אחת נסע הרה"ק רבי ברוך ממעזיבז זיע"א

בדרך עם כמה מחסידיו, והנה הרבי ר' ברוך היה נוהג לפעמים לומר מילתא דבדיחותא, ואף בנסיעתו אמר קצת דברי בדיחות, והנה על כל דבר בדיחות שאמר הרבי - ענה כנגדו הבעל העגלה אף הוא באיזה מילתא דבדיחותא, והחסידים שראו זאת חרה אפם בבעל העגלה ורמזו לו שלא יעז לומר אף הוא לרבי מילתא דבדיחותא, כי הרבי מתכונן בכל דבוריו לענינים גבוהים, ובעל העגלה אומר סתם דברים פשוטים, אבל בעל העגלה לא הקשיב להם, אלא במשך כל הדרך אמר לרבי מילתא דבדיחותא.

וכך נסעו, כאשר במשך הדרך הרבי אומר איזה דבר בדיחותא - והעגלון מחזיר לו אף הוא איזה דבר בדיחותא, וכאשר הגיעו למחוז חפצם רצו החסידים לפגוע בבעל העגלה שהעז לומר דברי בדיחותא לרבי, ואז בקש הרבי שיקראו לעגלון, וכשבא העגלון אל הרבי, ענה ואמר הרבי לחסידיו: הנה במשך כל הנסיעה לא היה העגלון בעצבות, אם כן זה סימן שהוא מצד הקדשה.

השמות - משמח את השכינה

חכמינו זכרונם לברכה מספרים (תענית כב) על שני בדחנים אשר היתה דרכם תמיד לבדח ולשמח את הבריות, וכאשר היו רואים אדם עצוב, היו מבדחים אותו ומשמחים את רוחו, וכן היו משכינים שלום בין אדם לחברו, וגלה אליהו הנביא לרבי יהושע בן לוי, שבשכר זאת הם זכו להיות מבני עולם הבא.

ובאר המהרש"א, שהטעם שהם זכו לשכר כה גדול להיות מבני עולם הבא הוא רק מפני שהיו משמחים את הבריות, מפני שפאשר יהודי מצטער, הוא גורם בכך צער עצום לשכינה, כמו שכתבו חז"ל

(סנהדרין) כשאדם מצטער שכונה מה אומרת? קלני מראשי קלני מזרועי. ובאר רש"י, כאדם שאינו חש בטוב וזרועו וראשו כבדים עליו, על ידי שהוא מצטער הוא גורם צער גדול לקדוש ברוך הוא שבכל צרתם לו צר, וכאשר הוטב לו מצעריו והוא שמח, הרי שבכך הוא משמח את השכינה הקדושה, אשר היא שמחה תמיד בשמחתן של ישראל, וכיון ששני הבדחנים האלו שמחו את ישראל, ובכך הם שמחו את השכינה הקדושה, לכן הם זכו להיות מבני העולם הבא. ומכך אנו לומדים שכאשר האדם שמח, הוא משמח בכך את השכינה הקדושה, ושכרו רב מאד.

השמחה והשלום תלויים אחד בתברו

ואפשר לבאר עוד, שמשום כך אותם שני בדחנים היו משכינים שלום בין אדם לחברו, כי השלום והשמחה תלויים אחד בתברו, וכאשר האדם שרוי בשמחה - הוא בשלום עם כל הבריות, וכאשר הוא בשלום עם כל הבריות - הוא זוכה לשמחה. ואלו העצבות והמחלקות הנם ענין אחד, וכל השרוי בעצבות, הרי הוא במחלקת עם כל הבריות.

כמו שבאר הרמ"ק (תיקוני זוהר תיקון כא דף 12) שזה הטעם שהזהר הקדוש הזהיר מאד מעצבות ומחלקות בליל שבת, מפני שגם העצבות וגם המחלקת באות מהחיצונים והקלפות, שיניקתם הוא מהמרה והכבד. העצבות יניקתה מהמרה - והמחלקת מהכבד, והעצבות והמחלקת הם כנגד ס"מ ולילית, כי זה כל מהותם ופנימיותם, ומהעצבות נמשך הפרוד והמחלוקות, וכן להפך, כי העצבות והקטטה הן ענין אחד, ושתיהן מסמלות את אחיזת הקלפות והסטרא אחרא באדם.

אלא שהעצבות זה באיבריו, בינו לבין עצמו, ואלו המחלקת זה בינו לבין רעהו, ולכן תמיד העצבות גוררת אחריה מריבות ומחלוקות, ולא ימצאו כל הקטטות והמריבות אלא באנשים עצובים וזועפים, וכן המחלקת מביאה על האדם עצבות ומרה שחורה, כי על ידה שולטות עליו הקלפות אשר זה כל מהותן וענינן, עד כאן דבריו.

והנה העצבות והמחלקת, שתייהן גורמות צער וגלות לשכינה הקדושה. ולכן כפאשר אותם שני בדיחנים היו משמחים את הבריות, ממילא היו שורר שלום ביניהם.

השמח ממשרך את הקדושה על כל סביבתו

והנה פרש רש"י, שאותם שני בדיחנים היו "שמחים ומשמחים", כי דוקא כפאשר האדם שרוי בשמחה, הוא יכול בשמחתו לבטל את כל המחלוקות השוררות בין הבריות, אשר כלן הרי הן רק מאחיזת העצבות, אשר היא המביאה עמה את הסטרא אחרא שהיא המחלקת, ומי ששרוי בשמחה, הרי שבשמחתו הוא מביא עמו את הקדושה, ועל ידי כך הוא מגרש ומסלק את כל הסטרא אחרא מכל סביבתו, כידוע שכפאשר אדם שמח, הרי הוא משרה שמחה על סביבתו ומדביק בשמחתו את כל סובביו, ועל ידי ששורה השמחה, ממילא מסתלקות ונעלמות כל המחלוקות, ושורר השלום.

ומכף אנו לומדים את גדל מעלתה העצומה של השמחה, ולעמית זאת את גדל הפגם של מדת העצבות, שכפאשר האדם שרוי בעצבות ודאגה, הוא גורם צער ונפילה לשכינה הקדושה, רחמנא ליצלן, ואלו כפאשר הוא שרוי בשמחה, הוא גורם שמחה עצומה ועליה לשכינה הקדושה.

מדוע הרבי טרב לברך את החסיד

מעשה שָׁבָא יְהוּדִי אֶל הַרְה"ק רַבֵּי מֹשֶׁה מִקוֹבְרִין זִיע"א, וּבְקִשׁ מִמֶּנּוּ בְּרָכָה שְׂיִזְכֶּה לֵלֵב נִשְׁבֵּר, עֵנָה וְאָמַר לוֹ הַרְבֵּי: "לֵב נִשְׁבֵּר זֶה יֵשׁ לְכָל אֶחָד בְּשַׁפְּעֵ הַיּוֹם, כִּי הַיּוֹם כָּל אֶחָד סוֹבֵל מִדַּחֲק הַפְּרִנְסָה וּמִשְׁאָר צְרוּת הַמְּבִיאִים אוֹתוֹ מִמִּילָא לֵלֵב נִשְׁבֵּר, אֲלֵא הַיּוֹם כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ מֵה' יִתְבָּרַךְ שְׂיִזְכֶּה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְשְׂיִזְכֶּה לְהִתְחַזְּקוֹת מֵתוֹךְ שִׂמְחָה וְטוֹב לִבָּב."

כיצד לוקח היצר הרע את השמחה מהאדם

והדָּרָךְ שֶׁעַל יְדֵהּ מִפִּיל הַיֵּצֵר הַרַע אֶת הָאָדָם לַעֲצָבוֹת, הִיא עַל יְדֵי שֶׁהוּא מְנַסֶּה לְהִרְאוֹת לוֹ שֶׁיִּכְוֹל מִצְבּוֹ לְהִיּוֹת הַרְבֵּה יוֹתֵר טוֹב, בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת, כְּגוֹן שְׂאִינּוֹ שְׂמִיחַ בְּדִירָה בָּהּ הוּא מִתְגוֹרֵר, אֲלֵא הוּא מִתְהַלֵּךְ בְּכָל עֵת בְּמַחְשָׁבוֹת שֶׁיִּכְוֹל לְהִיּוֹת לוֹ דִּירָה הַרְבֵּה יוֹתֵר טוֹבָה וְיוֹתֵר גְּדוֹלָה, וְכָךְ הוּא מִצְטַעֵר בְּכָל עֵת עַל דִּירָתוֹ וְאִינּוֹ שְׂמִיחַ בְּדִירָתוֹ בָּהּ הוּא מִתְגוֹרֵר, אוֹ כְּגוֹן שְׂאִינּוֹ שְׂמִיחַ בְּמָקוֹם מְגוֹרֵי, אֲלֵא הוּא חוֹשֵׁב בְּכָל עֵת שֶׁאִם הִיָּה מִתְגוֹרֵר בְּעִיר אַחֲרָת, בְּנִדְאֵי הִיָּתָה אִיכוֹת חֲזִיּוֹ מִשְׁתַּפְּרֵת לְאִין עָרָךְ וְשַׁעוֹר, וְהִיָּה לוֹ הַרְבֵּה יוֹתֵר טוֹב בְּכָל הַמִּשׁוֹרִים, וְכָךְ אִינּוֹ שְׂמִיחַ בְּמָקוֹם מְגוֹרֵי וּבְבֵיתוֹ.

וְכֵן בְּרוּחַנִיּוֹת, כְּגוֹן שֶׁתְּמִיד הוּא חוֹשֵׁב: יְכוֹל הֵייתִי לְלַמֵּד יוֹתֵר טוֹב, אוֹ לְהִסְפִּיק יוֹתֵר דְּפִים, אוֹ לְקַבֵּל אֶת הַשְּׂבֵת מְקַדָּם יוֹתֵר וְכַדוּמָה, וְכָךְ הָאָדָם אִינּוֹ מוֹדֶה לֵה' עַל מַה שֶׁהוּא כֵּן זוֹכֵה לַעֲשׂוֹת, וְאִינּוֹ זוֹכֵר אֶת כָּל הַחֲסִדִּים שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ גּוֹמֵל עִמּוֹ בְּכָל עֵת וּבְכָל רֵגַע, וְאִינּוֹ מִתְבּוֹנֵן בְּכָל הַדְּבָרִים הַנִּפְלְאִים שֶׁכֵּן יֵשׁ לוֹ, אֲלֵא רַק עַל מַה שְׂאִין לוֹ. וְהוּא שׂוֹכַח אֶת כָּל הַמִּתְנָת הַעֲצוּמוֹת שֶׁהוּא קָבֵל מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

כל ימיו חייו ושהוא מקבל בכל רגע ובכל שנייה, ועל ידי כך הוא נופל לעצבות ומרירות.

פיצד הוציא הנחש את חוה מגן עדן

ואת זאת לומדים אנו מהספור של חוה, כאשר חוה היתה בגן עדן מקדם, לפני חטא אכילת עץ הדעת, והיתה שמחה ומאשרת בגן עדן, כשלא חסר לה מאומה, כשהמלאכים צולים לה בשר ומביאים לה יין. והנחש שראה זאת התקנא מאד בחוה, וטכס מחשבות פיצד אפשר להוציאה מגן עדן ולהפילה מרום דרגתה העצומה, ואז הוא ספר לה שיכול מצבה להשתפר ולהיות הרבה יותר טוב ממה שיש לה כעת בגן עדן, וזאת אם היא תאכל מעץ הדעת, שעל ידי כך היא תזכה ל"הייתם כאלקים ידעי טוב ורע", ועל ידי כך הכשילה השטן בחטא אכילת עץ הדעת, אשר על ידו היא גרשה מגן עדן, ונפלה היא יחד עם כל העולם כלו מרום המעלות לתהום הנשיות.

ומכך אנו לומדים שיכול האדם להיות שרוי בגן עדן, כאשר יש לו כל טוב שבעולם, הן ברוחניות והן בגשמיות, והיצר הרע הוא אשר מתקנא בו, בא אליו ומראה לו שיכול להיות לו הרבה יותר טוב, אם ברוחניות ואם בגשמיות, וכך הוא מפילו לעצבות ומרה שחורה אשר על ידה הוא נופל מרום המעלה לשאול תחתיות.

וזו היא דרכו של היצר הרע אשר על ידה הוא מפיל את האדם ומוציאו מהגן עדן שיש לו, ונוטל ממנו את כל הברכה והשפע שיש לו, וזאת על ידי שהוא מראה לו בכל עת שהוא יכול להיות במצב הרבה יותר טוב, וכך הוא מפילו לעצבות ולתלונות על מצבו, וכאשר הוא מאבד את השמחה, השכינה עוזבת אותו, והוא נופל למקום

הסֵטְרָא אַחֲרָא וְהַקְלָפוֹת, וְעַל יְדֵי זֶה הוּא מֵאַבֵּד אֶת כָּל הַהֲגָנָה וְהַשְּׂמִירָה וְאֶת כָּל מִדְּרֹגוֹתָיו בְּרוּחַנוּתָיו וּבְגִשְׂמִיּוֹת.

הַשְּׂמִחָה - מְקוֹר כָּל הַיְשׁוּעוֹת

כֵּתב הַרְה"ק רַבֵּי מֵאִיר מְבַרְדִּיטְשׁוֹב זִיע"א, שְׂכִינּוֹן שֶׁהַשְּׂמִחָה גוֹרֶמֶת לְהַשְׂרָאת הַשְּׂכִינָה, לְכֵן הִיא שֶׁרֶשׁ כָּל הַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁכִּתְבוּ חֲז"ל שֶׁבְּכָל מְקוֹם שֶׁיֵּשׁ הַשְּׂרָאת הַשְּׂכִינָה - הַבְּרָכָה מְצוּיָה, וְכָל הַצְּרוֹת נִגְרָמוֹת מִסְּלוֹק הַשְּׂכִינָה.

וְהִנֵּה מִדַּת הַשְּׂמִיחָה גוֹרֶמֶת עֲלֶיהָ לְשְׂכִינָה, וְלְכֵן עַל יְדֵהּ זוֹכֵה הַאֲדָם מִמִּילָא לַיְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת בְּכָל הַתְּחוּמִּים וְהַמִּישׁוּרִים, כִּי כָּל הַצְּרוֹת הֵן בַּעֲוֹן נְפִילַת הַשְּׂכִינָה אֲשֶׁר גָּרַם הַאֲדָם בַּעֲוֹנוֹתָיו, וְלְכֵן עַל יְדֵי שֶׁהוּא מַעֲלֶה אֶת הַשְּׂכִינָה, הוּא זוֹכֵה מִמִּילָא לְהוֹשֵׁעַ בְּכָל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ.

וְאֵלוּ הָעֲצָבוֹת אֲשֶׁר הִיא מְפִילָה אֶת נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה, כִּי גוֹרֶמֶת צַעַר לְשְׂכִינָה, הִיא אֲשֶׁר מְעַכְבֶּת לְאֲדָם אֶת כָּל יְשׁוּעוֹתָיו, וְלְכֵן עָקֵר עֲבוּדוֹתוֹ שֶׁל הַאֲדָם הַזְּקוֹק לְאִיזוֹ יְשׁוּעָה בְּכָל תְּחוּם שֶׁהוּא, הִיא רַק לְהַשְׁתַּדֵּל לְשִׂמּוֹחַ בְּכָל עֵת, אֲשֶׁר עַל יְדֵי כֶּף הוּא מְשַׂמַּח אֶת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל יְדֵי כֶּף מִמִּילָא יִזְכֶּה לְכָל הַיְשׁוּעוֹת בְּכָל הַתְּחוּמִּים וְהַמִּישׁוּרִים.

הַשְּׂמִיחָה מְסַגֶּלֶת לַיְשׁוּעוֹת - צְרוּר סְפוּרִים

וְלְכֵן אָמְרוּ צְדִיקִים זִיע"א, שֶׁאֲחַת הַסְּגָלוֹת הַגְּדוּלוֹת בִּיּוֹתֵר לְזִכּוֹת לַיְשׁוּעָה בְּכָל תְּחוּם שֶׁהוּא, הִיא לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, שֶׁהִיא סְגָלָה גְּדוּלָה לְפָרְסָסָה טוֹבָה (בְּצִינָא דְנִחוּרָא פ' רֵאח), וְסְגָלָה לְפַקִּידַת עֲקָרוֹת (דְּבַרֵי יִשְׂרָאֵל), וְסְגָלָה לְזוּוּגִים הַגּוֹנִים, וְעַל יְדֵהּ הוּא זוֹכֵה לְהַצְלִיחָה גְּדוּלָה בְּכָל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ. (סֵפֶר הַמִּידוֹת שְׂמַחַה אוֹת א.) וְלְכָל הָעֲנִינִים בְּכָל הַמִּישׁוּרִים.

מעשה היה שנגש יהודי אחד למוהרנ"ת זיע"א, והתאונן בפניו על דחקו וענייתו הגדולה, השיב לו מוהרנ"ת זיע"א: **השמחה היא סגולה לפרנסה, ואם תהיה בשמחה, פרנסתך תהיה מצויה לך ברוח תמיד.**

(אבניה ברזל)

ומעשה היה שבעל ה"דברי ישראל" ממודז'יץ זיע"א היה רוקד בשמחה של מצוה, והיה שם יהודי אחד שעמד מהצד ולא הצטרף לרקוד, וכאשר שאלו הרבי מדוע אינו רוקד עמם, השיב לו כי הוא שרוי בצער גדול מפני שהוא נשוי שנים רבות ועדין לא נפקד בבנים. ענה הרבי ואמר לו: **אם תרקד עמנו, תזכה לזרע של קימא.** ואכן הצטרף היהודי הזה לרקוד, ונולדו לו אחר כך שתי בנות.

ספר לי יהודי יקר, שכאשר היה בגיל שמונה עשרה בערך, שאל את אחד מצדיקי הדור זצ"ל, האם הוא צריך לעשות איזה דבר או לקבל עליו איזון קבלה כדי למצא את זוגו, השיב לו הרב וענה לו: **אינך צריך לעשות מאומה, אלא עליך להיות בשמחה, כי בשמים אוהבים אנשים שמחים, ועל ידי שתהיה בשמחה תזכה למצא את זוגך.** אותו יהודי אכן החל לעבד על מדת השמחה, ותוך תקופה קצרה הוא מצא את זוגו בשעה טובה ומצלחת. ה' יזכנו לעבדו מתוך שמחה וטוב לבב.

ויהי רצון שזוכה לשמח בשמחת הגאולה השלמה בבנין וירושלים במהרה בימינו, אמן.

